

М. С. Тимошик

Музей української визвольної боротьби ім. С. Бандери

МУЗЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ ім. С. Бандери – перший у світі музей на честь С. Бандери. Засн. 1962 в м. Ноттінгам у будівлі Союзу українців у Великій Британії. Підготовчу роботу зі створення музею провели Укр. видавн. спілка (їй належали особисті речі С. Бандери та документи, пов'язані з укр. нац.-визв. боротьбою 1940–50-х рр.), Союз українців у Великій Британії та Укр. інформ. служба. Знач. внесок у його організацію зробили чл. першої контрол. ради В. Олесків, Ю. Заблоцький-Доброволя, І. Дмитрів. Першу управу музею очолив Ф. Стасів. 1978 переведений до Лондона, де знову відкритий 1979 у приміщенні Укр. інформ. служби. Для цього, за погодженням із владою міста, добудовано додатк. приміщення. Освячення фактично новоствор. музею, приурочене до 20-ї річниці смерті С. Бандери, відбулося 6 жовтня 1979 (з цієї нагоди видано буклет). У музеї зберігається одяг, у якому С. Бандера загинув від рук агента КДБ Б. Сташинського, земля з могили С. Бандери в Мюнхені, його посмертна маска та скульптур. портрет роботи М. Черешньовського. Експозиція містить також особисті речі та книги С. Бандери, екземпляри одностроїв вояків УПА, компас Гол. командира УПА Р. Шухевича. Серед документів – підпіл. вид. різної тематики (зокрема розповсюджені за допомогою Підпіл. пошти України), публікації Укр. пресової служби, різноманітні інформ. повідомлення. Антинацист. опір українців репрезентов. портретами чл. ОУН – в'язнів Аушвіцу та малюнками із життя полонених у цьому концтаборі (автор – П. Балеї). До артефактів пізніших часів належать вишивки, виготовлені жінками-політв'язнями рад. таборів у 1970-х рр. Після відновлення незалежності України 1991 налагоджено співпрацю з укр. музей. установами, зокрема Нац. музею історії України (Київ) передано деякі особисті речі, світлини та документи С. Бандери, Терноп. музею політв'язнів – копію його посмерт. маски та копії рідкісних фото чл. ОУН. До 100-річчя від дня народж. та 50-річчя від дня смерті С. Бандери 2009 музей привіз до Києва велику за обсягом матеріалів та змістом виставку «Степан Бандера: документи свідчать», до якої видано альбом-каталог.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Музей української визвольної боротьби ім. С. Бандери / М. С. Тимошик// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2020. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-70381>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).